

La Sentència del Tribunal Suprem afavoreix els conversos de la ultradreta valenciana

Una sentència imprescindible

El Tribunal Suprem s'ha pronunciat contra la Universitat de València que, per ara, no podrà utilitzar el terme "català" per a denominar la llengua. La sentència dona la raó a l'extint grup ultradretà Alternativa Universitària, que necessitava aquesta decisió per a reconvertir-se.

El que en la comunidad científica haya o no un claro criterio de la unidad lingüística entre la lengua valenciana y la lengua catalana nada dice en contra del criterio de la sentencia apelado porque no son criterios científicos los que se han de manejar en este pleito, sino parámetros jurídicos, plasmados bien claramente en el Estatuto de Autonomía". Aquesta ha estat l'argumentació bàsica del Tribunal Suprem per desestimar el recurs de la Universitat de València contra la sentència de l'Audiència Territorial de València que li impedia utilitzar la paraula "català" per anomenar el català (quan fa referència al que es parla al País Valencià), dins dels seus documents. Segons aquesta sentència, ratificada ara pel Suprem, la Universitat ha d'utilitzar el terme "valencià", que és el que figura a l'Estatut d'Autonomia i ha de canviar un article dels estatuts on es diu que el català és la llengua de la Universitat.

La història d'aquest procés començà l'any 1986, quan el grup d'estudiants Alternativa Univesitaria (AU) va presentar un recurs contra un acord de la junta de govern de la Universitat que parlava de promoure classes de llengua per facilitar la integració dels alumnes als grups de català. Després de diversos avatars pel camí del dret, la Universitat va veure com l'Audiència territorial de València donava la raó al grup AU i l'obligava a començar un procés judicial insòlit. Els arguments utilitzats per la Universitat per a

recórrer contra la sentència són bàsicament de dos tipus: d'una banda, la profunda incoherència científica que implica impedir anomenar la llengua pel seu nom; i de l'altra, la ingerència que aquesta sentència representa per a l'autonomia universitària, consagrada per la Constitució.

La decisió del Tribunal Suprem va ser considerada molt negativa en tots els àmbits univesitaris, des del mateix rector Ramon Lapiedra, que va insistir que les

argumentacions jurídiques no podien anar en contra de la romanística internacional, fins a Antoni Ferrando, cap del departament de filologia catalana, que va titllar la decisió del Suprem d'"autèntica aberració".

La junta rectora de la Universitat va decidir que, davant aquesta resolució, recorria al Tribunal Constitucional basant-se en la transgressió que representa per a la autonomia universitària. El procés recorda el que va concloure l'any passat quan el Constitucional autoritzà la Universitat a modificar el seu escut. Com en el cas de la llengua, un grup de professors va recórrer contra la decisió del claustre de la Universitat d'eliminar la imatge de la Verge de la Sapiència de l'escut de l'entitat i l'Audiència territorial els va donar la raó. El recurs presentat per la Universitat contra aquesta decisió al Suprem tampoc va servir de res i la institució acadèmica hagué d'esperar que el Constitucional li donara la raó. El camí, llarg i confús, podria repetir-se ara, però, sense dubte, la transcendència d'aquest cas és molt major i ha servit de baló d'oixigen per als seus promotors.

¿QUI HI HA AL DARRERE?

Quan el 1986, Alternativa Universitària presenta el primer recurs contra el català a la Universitat, comença el primer intent de canviar una mica la imatge que, fins aquell moment, tenia el grup estudiantil. Format per membres que provenien directament dels partits d'ultradreta hereus



La Universitat recorre davant el Tribunal Constitucional.

RAFA GIL



Giner Boira, el gran pare de "la valenciana ben entesa".

RAFA GIL

del franquisme (Falange, Fuerza Nueva) o dels grups universitaris que se situaven en la mateixa ona (SEU), la presentació del recurs els va servir per acostar-se a un públic que no podia compartir les seues idees reaccionàries però sí que podia enganxar-se al carro dels *anticatalanistes*. La maniobra va tenir l'efecte desitjat. D'un sol colp, AU va deixar de ser l'últim bastió de la integritat catòlico-espanyola per convertir-se en el defensor a ultrança del valencià enfront "de la invasió pancatalanista propiciada pel rector Lapiedra".

Els orígens feixistes dels seus fundadors i números u, Carlos Flores, membre de Fuerza Nueva, Goran Rollnert, membre de Falange, i Juan García Santandreu, també membre de Falange i president del SEU, es van diluir en la croada contra el català que va servir perquè AU aconseguira el seu major èxit electoral, amb una ascensió que va sorprendre el grup tradicionalment majoritari a la Universitat de València, el BEA, i que li va fer perdre la majoria absoluta que tenia.

Ja en aquells moments, 1987, Juan García Santandreu ha passat a ser el cap del grup universitari després de retirar Carlos Flores de la direcció i ha aconseguit que diversos empresaris de València (Perfumería Prieto, Cervezas Turia, begudes La Casera), li donen suport i actualment per a les festes de promoció d'AU. És també el 1987 quan Santandreu entra en contacte amb el Grup d'Acció Valencianista, l'òrgan més radical de l'anticatalanisme, on troba Vicent Giner Boira, advocat i líder espiritual del grup.



García Santandreu, un líder en hores molt baixes.

RAFA GIL

Un encontre que marcaria definitivament la seua trajectòria.

Coincidint amb l'èxit electoral, el personalisme de García Santandreu a l'hora de dirigir AU començava a fer preveure que el final dels seus estudis seria també el de l'associació. Va ser així. En dos anys, AU es va dissoldre, tot i que, convertida en un ens fantasma, continuava sent la demandant contra la Universitat en el procés contra la utilització del terme "català".

Però Juan García Santandreu ja havia tret profit de la maniobra. Transformat en un jove advocat ben relacionat, havia de reconvertir la seua vida pública i professional cap a altres camps, i tots aquells que havia conegut durant la seua etapa universitària li podien servir d'ajuda.

És en aquest moment quan a Santan-

dreu li naix la vocació empresarial. El projecte és diu O&C, Organización y Comunicación, i és una iniciativa polivalent sota la qual es poden registrar activitats de tota mena, des de pavellons festius per a cap d'any o falles, fins a publicacions estudiantils com *El ultimo de la clase*. Santandreu compagina aquests projectes, que mai arriben a consolidar-se en un de coherent, amb l'inici de la seua carrera com a advocat de la mà de Vicent Giner Boira, que li mena a especialitzar-se en "afers lingüístics".

Al principi són només temptatives però prompte Santandreu descobreix que aquest és el seu futur. S'ha acabat O&C. Amb el seu tutor, el jove paladí anticatalanista comença a assessorar de cap a cap del País Valencià a tot aquell pare que estiga descontent amb la política lingüística de la Conselleria d'Educació. On hi haja un mínim conflicte amb pares que no volen classes en català o que es queixen perquè la línia en castellà per als seus xiquets és massa lluny de casa, hi apareixen Santandreu i Giner Boira. Vells amics que ja l'ajudaven en AU li són útils; en especial Baltasar Bueno, periodista del diari *Las Provincias* que, també obsessionat pel "perill català", li dona la publicitat que necessita per aconseguir el presitigi que pot vendre als col·legis amb problemes.

Però Santandreu vol més. Sap que mentre vaja amb Giner Boira, que com a advocat del Tribunal de les Aigües i amb els seus articles "erudits", publicats també a *Las Provincias*, ha aconseguit convertir-se en una peça insubstituïble per a la *valenciana*, no serà més que una figura secundària i que això ha de canviar. Cal buscar algun lloc on projectar-se políticament.

Les possibilitats són poques. L'extrema dreta no té públic, ben poc i, a més, està totalment dividida. El que més se li assembla no és altra cosa que l'anticatalanisme; la mateixa filosofia: actuar i no pensar, lluitar contra l'enemic exterior, defensar unes essències sense que importen massa les contradiccions internes. No és gaire difícil acoblar-s'hi per a un home amb la trajectòria de Santandreu. No és important el fet de no parlar valencià, això mai ha importat als sectors *blaveros*,

però sí que ho pot ser la rèmoratardo-franquista, de manera que cal buscar al més ràpidament possible un bon palmarès valencianista que li puga ajudar a acostar-se a l'únic partit polític amb un cert futur en el seu àmbit: Unió Valenciana.

Santandreu comença, doncs, maniobres per ser present en tots els fronts *blaveros* i demana l'entrada a Lo Rat Penat. Aprofita també per entrar en contacte amb altres entitats pseudoculturals que donen suport a les tesis secessionistes. José María Ricart Lumbreras, antic director general d'EGB de la conselleria de Cultura quan aquesta estava dirigida per Amparo Cabanes, la musa dels primers contingents *blaveros*, convertit ara en president de la Coordinadora d'Entitats Culturals del Regne de València, es converteix en el lletrat, juntament amb Santandreu i Giner Boira que representa a AU en el contenciós contra la Universitat.

Tots els fronts coberts. Però no cal descurar el treball que, a més, és la principal font d'ingressos de Santandreu. Real de Montroi, Vila-real, Simat, Benissa, la Pobla del Duc, els col·legis amb problemes "lingüístics" són pocs, però existeixen, sobretot si l'ambient contra el perill de catalanització continua escalfant-se des dels repetits i inflamats articles de Baltasar Bueno.

Però alguna cosa no funciona. Santandreu no acaba de saltar a la palestra política valenciana. La seua personalitat està molt identificada amb els altercats protagonitzats per AU i amb la militància en la ultradreta. La directiva de Lo Rat Penat se li enfronta clarament i li impedeix arribar a qualsevol lloc de responsabilitat dins l'entitat. Unió Valenciana no sembla disposada a deixar-lo entrar al carro dels qui manen, tot i que, sens dubte, és la que més es beneficia electoralment del seu treball quotidià.

Santandreu ho intenta tot. Desesperadament, forma un grup anomenat Asociación Valenciana de Profesionales Universitarios amb la intenció d'"incidir en la vida política": "Perquè la política és una cosa massa seriosa per a deixar-la en mans dels polítics". La primera iniciativa, que a la vegada serveix de presentació del grup, no té massa ressò. Un intent, ni més ni menys, d'aturar les obres del metro de València perquè, segons l'Asociación: "representa la completa destrucció del patrimoni arquitectònic de València". Amb una estranya informació sobre les antigues muralles del Cap i



Ricart Lumbreras en la seua faceta d'organitzar manifestacions per la llengua valenciana.

RAFA GIL

Casal valencià, sense cap valor segons la totalitat dels experts, soterrades per nombrosos edificis i en el mateix punt on passarà el nou metro, els defensors de l'arquitectura volen paralytizar una obra clau per a la infraestructura de la ciutat. Van massa lluny. Cap organització política ni d'altra mena els dóna suport.

¿S'HA QUEDAT SOL SANTANDREU?

Però Santandreu encara no està sol. Baltasar Bueno encara és un bon amic i continua publicitant els seus treballs alimentaris pels pobles valencians per assessorar els que es preocupen per la supervivència del castellà o la invasió del català. A més, en la seua agenda també ha entrat Javier Domínguez, un arquitecte amb bones connexions i també bon amic de Baltasar.

El nom de Domínguez no és gens desconegut, tot i la discreció dels seus moviments. La notorietat li va sorgir al mig

del camí quan el jutge Manglano li va cridar a declarar en el cas Naseiro. Es va fer públic aleshores que Domínguez participava en l'empresa Futuro Financiero, juntament amb Salvador Palop, i que el Pla General d'Ordenació Urbana de Cullera, per a l'elaboració del qual havia estat contractat pel consistori d'UV, estava ple d'irregularitats detectades per la Conselleria d'Obres Públiques que havia hagut de subrogar-lo.

Domínguez és home ben conegut entre els constructors, relacionat amb UV pel seu treball i les seues idees i amb el PP pel seu germà, que treballa d'advocat

per als populars. En alguns dels seus últims projectes ha tingut com a company a Juan Piles Guaita, germà del regidor d'Urbanisme de la ciutat de València, l'unionista Tàrsilo Piles.

¿Què busca Santandreu? És difícil saber-ho. Les reunions amb Domínguez i Baltasar sovintegen. L'antic falangista necessita els seus amics ara més que mai perquè, si no aprofita l'èxít que li ha donat aquesta decisió del Tribunal Suprem per a convèncer una UV cada dia més dividida de la importància de la seua figura, es pot veure condemnat a passar la resta de la seua vida tractant de fer creure els pares que ningú els ha de robar el dret a educar els seus fills en castellà i que el valencià que els donen no serveix perquè és pur català. Trist futur de venedor a domicili per a qui havia de ressuscitar l'esperit revolucionari de José Antonio.

Jordi Sebastià



Santandreu, enmig, quan encara penjava pancartes amb les sigles del SEU.

ARXIU